

ΛΙ ΦΛΕΜΙΝΓΚ

Το

ΚΟΡΙΤΣΙ

κάτω από την

ΕΛΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE GIRL UNDER THE OLIVE TREE

Από τις Εκδόσεις Simon & Schuster, Λονδίνο 2013

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το κορίτσι κάτω από την ελιά**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Leah Fleming

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Έλλη Συλογίδου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Φίλια Μπουγιούκου

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου,

Ελένη Σταυροπούλου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ι. Πέππας ABEE

ΒΙΒΛΙΟΔΕΞΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Leah Fleming, 2013

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2013, 5.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0340-3

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

Λ Ι Φ Λ Ε Μ Ι Ν Γ Κ

Το
ΚΟΡΙΤΣΙ
κάτω από την
ΕΛΙΑ

*Μετάφραση:
Έλλη Συλογίδου*

Μέρος 1ο

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Δεν μπορούν να ξεφύγουν από την Κρήτη
εκείνοι που πιάστηκαν στο ξόρκι της ορεινής
καρδιάς του νησιού και της καρδιάς
των ανθρώπων που ζουν εκεί.

Λιου Λιντ, Λουλούδια του Ρεθύμνου

Κρήτη 1941

Ο ήχος των πυροβολισμών την έκανε ν' αποτραβηχτεί στο βάθος της σκοτεινής σπηλιάς, να κολλήσει το κορμί της σε μια εσοχή, ελπίζοντας πως επρόκειτο για ακόμα μία λάθος προειδοποίηση. Πίεσε τον εαυτό της επάνω στον υγρό γρανιτένιο τοίχο, καθώς ο ήχος των πυροβολισμών όλο και δυνάμωνε και οι σφαίρες εξοστρακίζονταν στα μεταλλικά δοχεία. Ξαφνικά, το αμυδρό φως της εισόδου κρύφτηκε από τα σώματα των στρατιωτών, οι οποίοι, φωνάζοντας «Ράους... Ράους...», μπήκαν μέσα με την ορμή που μόνο οι κατακτητές διαθέτουν.

Πέφτοντας στο έδαφος με μια γοργή κίνηση, προσπάθησε να κρύψει την παρουσία της, να κάνει την πεθαμένη, την ώρα που οι στρατιώτες έσερναν έξω νοσοκόμους και τραυματίες για να τους στοιχίσουν στα βράχια.

Κάθε δευτερόλεπτο έμοιαζε με ολόκληρη ώρα καθώς ήταν ξαπλωμένη μπρούμυτα μες στο σκοτάδι, με τη γεύση της αλμυρής άμμου στο στόμα της, τη βρόμα του ξεραμένου αίματος στα χείλη της, προσπαθώντας να μην κουνηθεί. Ένωσε πως μόνο λίγα λεπτά απέμεναν πριν την ανακαλύψουν, και γι' αυτό έπρεπε να φανεί δυνατή. Να τιμήσει το βρετανικό αίμα της, να επιδείξει θάρρος... *Ω στα κομμάτια όλες αυτές οι ανοησίες, σκέφτηκε.* Το μόνο που ένιωθε ήταν μια παγερή λύσσα στα σωθικά της. Πώς θα μπορούσε να φύγει, όταν έμεναν ακόμη τόσα πολλά να γίνουν;

Ξαφνικά, ένα ζευγάρι λασπωμένες στρατιωτικές μπότες εμφανίστηκε στο οπτικό της πεδίο κι ένα σημαδεμένο χέρι τη σήκωσε απότομα όρθια. Είχε φτάσει η ώρα της αλήθειας. Αν αντίκριζε τον εχθρό χωρίς φόβο, η μπλόφα της μπορεί να είχε αποτέλεσμα...

Στόκενκορτ Χάουζ, Γκλόστερσερ,
Απρίλιος 2001

Οεφιάλτης με ξύπνησε πάλι. Πρώτα το όπλο που σημάδευε το κεφάλι μου, έπειτα το νερό που με κατάπινε, τα χέρια μου προσπαθούσαν σπασμωδικά να παραμερίσουν το σεντόνι για να βγω στην επιφάνεια, τα αυτιά μου βούιζαν, τα πνευμόνια μου πάλευαν να πάρουν αέρα, ενώ έσπρωχνα άλλα κορμιά που ήδη βούλιαζαν και αρπάζονταν πάνω μου για να σωθούν και κλοτσούσα, ένιωθα εξαντλημένη από την προσπάθεια, κι έπειτα τα μάτια μου άνοιξαν γεμάτα τρόμο και ύστερα έκπληξη. Δεν ήταν παρά ένα όνειρο, όμως η καρδιά μου βροντοχτυπούσε στο στήθος μου. Κάθε φορά ήταν πιο δύσκολο να φτάσω στην επιφάνεια. *Πόσα τέτοια όνειρα ακόμα μπορώ ν' αντέξω;* Αποφάσισα ότι δεν μπορούσα να κάνω τίποτε άλλο από το να σηκωθώ και να ξεκινήσω τη μέρα μου. Τότε συνειδητοποίησα με ανακούφιση ότι αυτή τη φορά δεν ήμουν μόνη.

Ανοίγοντας τις χρυσαφένιες κουρτίνες, περιεργάστηκα το πρωινό. Ο ανοιξιάτικος καιρός συνεχιζόταν, με τον ήλιο του Απριλή να ζεσταίνει τις χρυσές πέτρες στον νότιο τοίχο του Στόκενκορτ Χάουζ. Η ανθοφορία των ασφοδέλων είχε σχεδόν ολοκληρωθεί, ωστόσο διακρίνονταν κάποια άνθη στις κεραισιές, ενώ στον αέρα ήταν αισθητή η αναγέννηση της φύσης. Ήταν ώρα για μια σύντομη βόλτα με τη ρόμπα μου στα χορταριασμένα παρτέρια, για να δω πόσες δουλειές είχε πα-

ραλείψει να κάνει ο Όλιβερ, ο νεαρός κηπουρός, μέσα στη βιασύνη του να τελειώσει το κλάδεμα και να πάει να συναντήσει το κορίτσι του.

Χάρηκα που η Λόις χαλάρωνε στο κρεβάτι, με τον Άλεξ να βλέπει ήσυχα τηλεόραση χωρίς να ζητά την προσοχή της. Αργότερα θα του ζητούσα να τρέξει γύρω από τη μικρή λίμνη. Η ανιψιά μου δεν είχε ξεπεράσει ακόμη το γεγονός ότι ο άντρας της την είχε εγκαταλείψει έναν χρόνο πριν και αναζητούσε απεγνωσμένα καταφύγιο. Για να είμαι ειλικρινής, ήμουν χαρούμενη που τους είχα συντροφιιά για το μακρύ Σαββατοκύριακο. Οι αργίες δεν ήταν οι αγαπημένες μου μέρες: Ένα σωρό αυτοκίνητα έκλειναν τους δρόμους, άγνωστοι έριχναν κλεφτές ματιές πάνω από τους πέτρινους τοίχους, αφήνοντας πίσω τα σκουπίδια και τις βρομιές των σκύλων τους. Το Στόκενκορτ πάντοτε ζωντάνευε από τον ήχο των παιδικών φωνών στους δαιδαλώδεις διαδρόμους και τα λιθόστρωτα πατώματά του, ενώ στα παράθυρα με τις εσοχές κείτονταν παρατημένα παιχνίδια, που ο Άλεξ ισχυριζόταν ότι ήταν πλέον για μωρά. Τα μικρά παιδιά μεγαλώνουν πολύ γρήγορα τώρα.

Του άρεσε να πηγαίνει με τον Τρόγιαν, το τελευταίο από μια σειρά φοξ τεριέ με σκληρό τρίχωμα, περιπάτους στο χωριό, όπου είχε ζήσει γενιές ολόκληρες η οικογένειά μας. Όταν η Λόις και ο Άλεξ έπαιρναν τον αυτοκινητόδρομο για το Λονδίνο, θα ένιωθα και πάλι να με διαπερνά η αίσθηση της απουσίας τους.

Δύο ώρες αργότερα, όταν έκανα ένα διάλειμμα από το ξεχορτάρισμα και είδα τη Λόις ν' ανοιγοκλείνει τα μάτια της για να συνηθίσει τον πρωινό ήλιο, ένιωσα για μια στιγμή σαν να είχα μπροστά μου τη μητέρα της, την Αθηνά, στην ηλικία της, τόσο ψηλή και λυγερή, όπως όλες οι γυναίκες της οικογένειας Γεωργίου, που έλαμπαν στον καθαρό αέρα και στη λιακάδα με το σταρένιο δέρμα και τα ξανθά μαλλιά τους.

«Χρόνια πολλά, θεία Πηνελόπη!»

Σταμάτησα, μπερδεμένη, κι έπειτα αναστέναξα. «Σ' ευχαριστώ, αλλά στην ηλικία μου τα γενέθλια δεν έχουν πλέον καμία σημασία. Μου αρκεί να ξυπνώ κάθε πρωί και να διαπιστώνω ότι είμαι ακόμη ζωντανή». Μάλωσα σιωπηλά τον εαυτό μου. Γιατί έπρεπε πάντοτε ν' ακούγομαι τόσο απότομη και ψυχρή;

«Το ήξερα ότι θα το έλεγες αυτό, ωστόσο τα γενέθλια είναι γενέθλια. Δε σου αρέσει να σου τα θυμίζουμε, όμως εσύ κάνεις τόσα πολλά για εμάς φιλοξενώντας μας εδώ. Από τότε που έφυγε ο Άνταμ...» Σταμάτησε τη φράση στη μέση, ακόμη διαλυμένη από την προδοσία του.

«Αγαπητή μου, είστε οι μόνοι ζωντανοί συγγενείς μου οι οποίοι έχουν επαφή με την πραγματικότητα. Ειλικρινά δεν καταλαβαίνω γιατί ασχολείστε με μια γριούλα σαν εμένα».

«Μην αλλάζεις θέμα», χαμογέλασε η Λόις επιμένοντας. «Χρόνια πολλά, με αγάπη από τον Άλεξ κι εμένα». Εμφάνισε έναν φάκελο που κρατούσε κρυμμένο πίσω από την πλάτη της και τον έχωσε στο χέρι μου.

«Και τι είναι αυτό λοιπόν;» Έψαξα στην ποδιά της κηπουρικής για τα γυαλιά μου.

«Είναι μια κάρτα και ένα ενημερωτικό φυλλάδιο. Σκέφτηκα πως ίσως θα σου άρεσε να έρθεις διακοπές μαζί μας. Έκλεισα μια βίλα για τον Μάιο, όταν ο Άλεξ θα έχει διακοπές».

Ενστικτωδώς κούνησα το κεφάλι μου. «Πολύ ευγενικό εκ μέρους σου, αλλά δεν υπάρχει περίπτωση... Ένα απλό γεύμα στο Ρόιαλ Όουκ αρκεί, αφού επιμένεις να μου θυμίζεις πόσο αρχαία είμαι πλέον».

«Δε θα γιορτάσουμε έτσι φέτος. Από τότε που πέθανε η μαμά με στήριξες σαν αληθινή μητέρα».

«Και τι άλλο θα επιθυμούσε μια ηλικιωμένη γυναίκα πέρα από τη συντροφιά των νέων; Αυτό είναι ένα δώρο υπεραρκετό», απάντησα. Και ήταν αλήθεια.

Γύρισα από την άλλη και γονάτισα πάλι μη μπορώντας να αντισταθώ στην επιθυμία να βάλω σε μια τάξη όλα όσα είχε

αναστατώσει ο χειμώνας. «Σίγουρα θα υπάρχει κάποιος φίλος με τον οποίο θα προτιμούσες να περάσεις μαζί του τις διακοπές, κάποιος συνομήλικός σου».

Η Λόις δεν αποθαρρύνθηκε τόσο εύκολα και μου έτεινε πιο επιτακτικά το ενημερωτικό φυλλάδιο. «Ρίξε μια ματιά· δεν ξέρεις καν πού θα πάμε. Η βίλα που διάλεξα είναι στην Κρήτη. Θα πάρουμε το Γιούροσταρ ως το Παρίσι, έπειτα ένα άλλο τρένο ως το Ρίμινι και την Ανκόνα και κατόπιν το φέρι μποτ της ANEK για να περάσουμε την Αδριατική. Μπορούμε να κάνουμε μια στάση στην Αθήνα για να πάμε τον Άλεξ στην Ακρόπολη. Θα μπορούσες να επισκεφτείς ακόμα μία φορά το Αρχαιολογικό Μουσείο και μετά να πάρουμε το νυχτερινό φέρι μποτ από τον Πειραιά για Κρήτη».

Στο άκουσμα των ξεχασμένων εδώ και καιρό πόλεων η καρδιά μου σκίσησε: Ιταλία, Ελλάδα· δε γύρισα ποτέ πίσω μετά τον πόλεμο. «Γιατί να θέλω να επιστρέψω;» έκανα απότομα, σοκαρισμένη απ' όσα είχε οργανώσει η Λόις πίσω από την πλάτη μου. Ζούσα μόνη πολύ καιρό και μου ήταν δύσκολο να κρύβω τα αισθήματά μου.

«Για να μας ξεναγήσεις. Ξέρω ότι ο τόπος αυτός έχει ξεχωριστή σημασία για σένα. Διαφορετικά, γιατί αυτό το σπίτι είναι γεμάτο εικόνες από ελιές, βουνά, κιλίμια και παλιά κομμάτια από κεραμικά; Πρέπει να επιστρέψεις και να συφιλιωθείς με το παρελθόν. Εξάλλου, νόμιζα πως θα ήθελες να πας στην εκδήλωση για την εξηκοστή επέτειο. Ίσως να συναντήσεις πρόσωπα που γνωρίζεις».

Ποτέ δε μου άρεσαν οι εκπλήξεις. «Κάνεις λάθος... Για όνομα του Θεού, όλοι όσοι γνώριζα θα έχουν πεθάνει τώρα», απάντησα αυστηρά, ελπίζοντας πως έτσι θα τελείωνε αυτή η συζήτηση.

«Αυτά είναι ανοησίες, και το ξέρεις. Η περίοδος εκείνη ήταν πάντοτε ένα κλειστό βιβλίο –η γιαγιά είτε στη μαμά όταν επέστρεψες σπίτι από τον πόλεμο ότι ήταν σαν να μην

είχε συμβεί ποτέ τίποτα, δεν είπες κουβέντα για τις περιπέτειές σου σε κανέναν— και, φυσικά, εγώ δε θέλω να είμαι αδιάκριτη. Σκέφτηκα απλώς πως θα ήθελες ν' αποτίσεις φόρο τιμής, αυτό είναι όλο... Ή θα μπορούσαμε απλώς να κάνουμε τις διακοπές μας κάτω από τον ήλιο της Κρήτης».

«Και από πότε τεμπελιάζω εγώ κάνοντας ηλιοθεραπεία; Θα κάνει πολλή ζέστη και δεν την αντέχω στην ηλικία μου», αποκρίθηκα, επικεντρώνοντας την απάντησή μου στο τελευταίο τμήμα της πρότασής της.

Η Λόις ήταν προετοιμασμένη να παραμερίσει όλες τις δικαιολογίες μου. «Ανοησίες, εσύ είσαι σε καλύτερη φόρμα από μένα. Μπορείς να κάνεις χιλιόμετρα παρέα με τον Τρόγιαν. Και δε θα κάνουμε ηλιοθεραπεία όλη την ώρα χαζεύοντας απλώς το τοπίο. Θα ήθελα να μου δείξεις το παλάτι της Κνωσού. Υπάρχει καλύτερη ξεναγός από σένα; Οι διακοπές είναι ελαφρώς τρομακτικές, αν θέλεις την άποψή μου», αναστέναξε. «Του Άλεξ του λείπει ο Άνταμ, τώρα που βρίσκεται στη Σαουδική Αραβία. Πήρα ειδική άδεια για να ξεκινήσει νωρίτερα τις διακοπές του, ώστε να παραστούμε σε αυτό το ιστορικό μνημόσυνο. Μελετάνε τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στην ιστορία...»

«Τα έχεις κανονίσει όλα, έτσι;» ρώτησα, κοιτάζοντας έντονα την ανιψιά μου, της οποίας τα μάτια ήταν τώρα βουρκαωμένα. Σηκώθηκα με μια γρήγορη κίνηση, ελπίζοντας ότι ο γοφός μου δε θα διαμαρτυρόταν, γεμάτη έκπληξη για την τρελή ιδέα της. Δεν ήθελα να την αναστατώσω, αλλά ακόμα και έπειτα από τόσα χρόνια δεν ήμουν σίγουρη πως ήμουν έτοιμη να επιστρέψω στην Κρήτη.

«Αγάπη μου, ειλικρινά δεν είμαι σίγουρη αν αυτό θα ήταν συνετό στην ηλικία μου».

«Και πότε υπήρξες συνετή, θεία Πηνελόπη; Η γιαγιά έλεγε ότι πάντοτε έκανες το δικό σου, και ξέρω ότι προκάλεσες μεγάλη αναστάτωση στην οικογένεια όταν το έσκασες».

«Μπορεί να έγιναν έτσι τα πράγματα, αλλά αυτό συνέβη πριν από πάρα πολύ καιρό. Κοίτα, αν πρέπει να πας διακοπές, μπορούμε να πάμε στη Σκοτία και να κάνουμε τον γύρο των νησιών Φερ. Αλλά στην Κρήτη – δεν το νομίζω».

«Μα ο Άλεξ κάτι πρέπει να μάθει για την κληρονομία των Γεωργίου», διαμαρτυρήθηκε η Λόις πριν αλλάξει τακτική. «Δε σε είχα ποτέ για δειλή».

Αυτή η κατά μέτωπο επίθεση με έκανε να γελάσω. Οι νέοι δε μασούν τα λόγια τους, και η παρατήρησή της ήταν εύστοχη. Μακάρι μόνο να ήξερε η Λόις πόσο τα γηρατειά είχαν καταλάβει το κορμί μου, στερώντας μου την αυτοπεποίθηση που απαιτούν τα ταξίδια, για να μη μιλήσω για το επικίνδυνο παρελθόν. «Οι Έλληνες πρόγονοί μας έζησαν τον 19ο αιώνα. Η μητέρα μου φρόντισε να γίνουμε γνήσιοι Άγγλοι. Πρέπει να σκεφτώ την πρότασή σου. Μη με πιέξεις».

«Να τη σκεφτείς, κι εγώ θα ετοιμάσω το τσάι». Η Λόις κατευθύνθηκε με ζωηρά βήματα προς την πόρτα της κουζίνας. «Θα πάρουμε πρωινό στον κήπο;»

«Είπα μόνο ότι θα το σκεφτώ...» φώναξα, ενώ απομακρυνόταν. «Και πρέπει να δούμε τι θα γίνει με τον Τρόγιαν, επίσης».

Η Λόις σταμάτησε και γύρισε πίσω. «Υπάρχουν κυνοτροφεία, ξέρεις, ή κάποιος φίλος σου ίσως θα μπορούσε να τον φιλοξενήσει. Θα είναι μόνο για δύο με τρεις εβδομάδες».

«Αν πάω διακοπές, θα μείνει σε ξενοδοχείο για κατοικίδια», απάντησα.

Τα σκούρα μάτια της Λόις έλαμπαν θριαμβευτικά τη στιγμή που έδειχνε προς το ξύλινο σπιτάκι στην άκρη του κήπου. «Θα φέρω το πρωινό στο κιόσκι».

Και τότε τα πόδια μου άρχισαν να τρέμουν. Χρειάστηκε να καθίσω στο παλιό παγκάκι κάτω από τον κέδρο που σκίαζε το γρασίδι και είχε θέα προς τη λίμνη. Μόλις που μπορούσα να δω την Οικία Στόκενκορτ, την πρώτη κατοικία της οι-

κογένειας Γεωργίου, στην άλλη πλευρά της λίμνης, η οποία πλέον είχε διαμορφωθεί σε πολυτελή διαμερίσματα. Το μόνο που είχε απομείνει από το κτήμα ήταν αυτό το μικρότερο σπίτι, που ήταν κοντά στα όρια του χωριού. Ήμουν η τελευταία ζωντανή από τα τρία αδέρφια. Από τότε που αποσύρθηκα, πριν από δεκαπέντε χρόνια, αυτό ήταν το σπίτι μου, ένα σπίτι πολύ μεγάλο, πολύ άδειο, γεμάτο πολλά φαντάσματα. *Θα είναι μαζί σου ως το τέλος, όμως, είτε μια φωνή μέσα μου.*

Η καλή μου η Λόις δεν είχε ιδέα τι αναμνήσεις ξύπνησε το αναπάντεχο δώρο της. Δεν μπορούσα, ωστόσο, να την απογοητεύσω. Η μητέρα της Λόις, η Αθηνά, πέθανε πάρα πολύ νέα, και τώρα που η Ευάδνη, η δική μου αδελφή, είχε φύγει κι εκείνη, χρειαζόταν κάποιον να τη στηρίξει.

Και ο Άλεξ υπέφερε. Οι τρεις μας αποτελούσαμε τον τελευταίο σύνδεσμο με την οικογένεια Γεωργίου, και η Λόις με θεωρούσε γιαγιά της. Θα ήταν σκληρό να αρνηθώ, αλλά πάλι... Πώς θα μπορούσα ν' αντέξω την επιστροφή στο νησί παρά τα τόσα χρόνια που είχαν περάσει; Πώς πέρασαν εξήντα ολόκληρα χρόνια από εκείνες τις δύσκολες εποχές;

Ακόμα και τώρα, η σκέψη και μόνο εκείνου του τόπου αρκεί για να ξυπνήσουν μέσα μου τρομερές αναμνήσεις. Αναμνήσεις από τις καλύτερες και τις χειρότερες εμπειρίες της ζωής μου: πρωτόγνωρη σκληράδα, πόνος, πείνα, αλλά και καλές στιγμές, στιγμές που με κατέκλυζε η αδρεναλίνη του κινδύνου και η αφοπλιστική καλοσύνη αγνώστων. Υπάρχουν πολλά πράγματα από εκείνη την περίοδο που δε θα μπορούσα να πω ποτέ σε κανέναν.

Η Λόις φώναξε στον Άλεξ να κλείσει την τηλεόραση και, κρατώντας έναν δίσκο φορτωμένο με φλιτζάνια και ποτήρια για το πρωινό, διέσχισε το γρασίδι χωρίς, ωστόσο, να διακόψει τελείως την ονειροπόλησή μου. Γιατί η καρδιά μου χτυπούσε τόσο δυνατά στη σκέψη της επιστροφής μου στο νησί, ενώ ο αρχικός δισταγμός μου όλο και μειωνόταν;

Γιατί να μη μάθουν ένα μέρος της ιστορίας μου; Ποιος άλλος έχει μείνει για να του την πω τώρα; Ποιος έχει απομείνει τον οποίο θα μπορούσα να βλάψω; Κάποιος πρέπει να μάθει τι πραγματικά έγινε, προτού πάρω μαζί μου στον τάφο τα πολύτιμα μυστικά μου για πάντα.

Στην ηλικία μου, κάθε μέρα ήταν πολύτιμη και δεν έπρεπε να πηγαίνει χαμένη. Παρόλο που δειλίαζα στην ιδέα να μοιραστώ μέρος του παρελθόντος μου, ένα κομμάτι του εαυτού μου ήξερε ότι είχε έρθει η ώρα να μιλήσω για ένα σωρό πράγματα που βάραιναν την καρδιά μου όλ' αυτά τα χρόνια. Οι νέοι είχαν δικαίωμα να μάθουν πώς ήταν η κατάσταση τότε. Οι καιροί που ζήσαμε ήταν τρομεροί, αλλά αντήσαμε γνώση από αυτούς και ανακαλύψαμε κομμάτια του εαυτού μας άγνωστα μέχρι τότε.

Τα αγόρια σαν τον Άλεξ πρέπει να μάθουν ότι πόλεμος δεν είναι αυτό που βλέπουν στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, όπου σπλιζούν και πυροβολούν απλώς τον εχθρό. Ο πόλεμος είναι μια βρόμικη υπόθεση, πνιγμένη στο αίμα. Άντρες και γυναίκες θυσιάστηκαν ώστε να μπορεί εκείνος να ζει χωρίς φόβο· αυτό πρέπει να το γνωρίζει. Πάρα πολλοί από τους φίλους μου δεν έζησαν αρκετά για ν' απολαύσουν την άνετη ζωή που είχα πλέον εγώ. Η Μάχη της Κρήτης έχει ξεχαστεί πια· δεν είναι παρά μια σελίδα σε σκονισμένα σχολικά βιβλία.

Πώς μπορώ να επιστρέψω και να βρεθώ αντιμέτωπη με όλα εκείνα τα φαντάσματα και τα συναισθήματα που κρύβει αυτό το ευλογημένο νησί; Πώς μπορώ ν' αντέξω τις αναμνήσεις, τους εφιάλτες και το όνειρο;

Μήπως τότε, αγαπητή μου, ήρθε η ώρα να τα ελευθερώσεις; με τσίγκλησε η φωνή μέσα μου.

Πήρα, λοιπόν, στα χέρια το ενημερωτικό φυλλάδιο και προχώρησα αργά προς τις αναπαυτικές καρέκλες στο παλιό κιόσκι του κήπου, όπου περίμενε η Λόις.

Εκείνη τη νύχτα εμφανίστηκε πάλι ο ηλιοκαμένος άντρας των ονείρων μου με τη θαμπή, σχεδόν ξεχασμένη, όψη που είχε στα νιάτα του. Φορούσε μαύρο πουκάμισο, με το φισεγκλίκι περασμένο χιαστί, κιλότα ιππασίας, δερμάτινες σκονισμένες μπότες ως το γόνατο. Στο μέτωπό του κρεμόταν το πλεχτό σα-ρούκι, ενώ στα χείλη του πάντοτε τρεμόπαιζε ένα σαρδόνιο χαμόγελο. Ξεπρόβαλε μέσα από την πρωινή ομίχλη, και στα ρουθούνια μου έφτασε πάλι η μυρωδιά του δεντρολίβανου και του θυμαριού από τα βράχια των Λευκών Ορέων. Έτρεχα προς το μέρος του όλο προσμονή, και τότε το πρόσωπό του άλλαξε και η κλαγγή των όπλων κάλυψε την κραυγή μου. Η σκόνη και η άμμος πύκνωσαν και τον έκρυψαν. Δεν μπορούσα να τον φτάσω... Τότε ξύπνησα, τα μάτια μου ήταν υγρά και θολά, ενώ ο μόνος ήχος που έφερε ο αέρας του πρωινού μέσα από το ανοιχτό παράθυρο ήταν εκείνος των προβάτων που φώναζαν τα μικρά τους.

Ποιος με καλούσε πίσω στο νησί, πίσω στα αρώματα της δάφνης και των λεμονιών, πίσω στις νύχτες της Μεσογείου που περάσαμε μαζί; «Κάθε ερωτική ιστορία δεν έχει τον δικό της τόπο;» διάβασα κάπου κάποτε.

Όμως, δεν ξεκίνησαν όλα εκεί, όχι, αναστέναξα, ξαπλώνοντας πάλι στο μαξιλάρι. Για να καταλάβει κανείς το ταξίδι αυτό, πρέπει να ξεκινήσει από ένα άλλο μέρος, πολύ πιο ψηλά στον βορρά, με ορεινά ρυάκια και βάλτους με ρείκια, και να θυμηθεί εκείνη την πρώτη δυσοίωση πρόγευση όσων έμελλε να συμβούν...

Μπλερ Άθολ, Σκοτία
Σεπτέμβριος 1936

Η Πένι Γεωργίου ήταν καθισμένη στην υγρή χλόη και παρατηρούσε την περιοχή με τα κιάλια της για να εντοπίσει το ηλικιωμένο αρσενικό ελάφι που είχε μαρκάρει ο θηροφύλακας του γαιοκτήμονα για το ξεσκαρτάρισμα. Της άρεσε να βρίσκεται έξω στους βάλτους, «κιαλάροντας τον λόφο», όπως το έλεγαν, και να κρύβεται ξαπλωμένη μέσα στη βλάστηση με τα κιάλια της ψάχνοντας για θηράματα, προσποιούμενη πως ήταν ένα από τα αγόρια, παρακολουθώντας τους λόφους γύρω από το Μπλερ Άθολ.

Ο ήλιος ήταν ψηλά, και οι λόφοι έλαμπαν πορφυροί, καθώς κατέβαιναν προς κάθε κατεύθυνση σαν μια απέραντη θάλασσα γεμάτη κύματα μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι. Λάτρευε την έξαψη της παρακολούθησης, την περιήγηση σε ανώμαλα μονοπάτια, τη δύσκολη πορεία σε χαλίκια. Ο συνοδός του κυνηγιού της είχε πει ότι το περπάτημά της ήταν τόσο γοργό ώστε με τα μακριά της πόδια θα μπορούσε να προσπεράσει πολλούς άντρες, όμως, όταν ανέφερε στη μητέρα της αυτό το κομπλιμέντο, δεν έγινε δεκτό με ιδιαίτερη χαρά. «Δε σε μεγάλωσα για να ανεβαίνεις στα βουνά φορώντας παντελόνια, βγάλε αμέσως αυτό το απαίσιο ρούχο και φόρεσε κάτι κομψό», της είπε ανταρχικά.

Έξω, στον αέρα της εξοχής, η Πένι μπορούσε να ξεχάσει όλους τους καθημερινούς περιορισμούς στη ζωή της: την αί-

θουσα διδασκαλίας, τα μαθήματα χορού, τα ατέλειωτα ραντεβού με τη μοδίστρα. Εκεί ήταν ελεύθερη να ξεμουδιάσει, να εισπνεύσει τη μυρωδιά του ρεικιού και να ξεχάσει ότι ήταν κορίτσι. Ακόμα κι έτσι, όμως, ήταν άσος στο σημάδι, καλύτερη από τον αδελφό της, τον Ζαν.

Τώρα θα έπρεπε να επιστρέψει· σήμερα η εξόρμηση ήταν απλώς δοκιμαστική. Οι περισσότεροι από την κυνηγετική ομάδα συμμετείχαν στη δοκιμασία «Μακνάμπ», κατά την οποία έπρεπε να πιάσουν έναν σολομό, να πυροβολήσουν ένα ζευγάρι αγριόκοτες και ένα αρσενικό ελάφι μέσα σε μία μέρα, αλλά εκείνης δεν της επιτρεπόταν να συμμετάσχει. Ήταν η βραδιά του χορού των Χάιλαντ, και οι γυναίκες ήταν απασχολημένες με τα φορέματά τους, την προετοιμασία για τον χορό και την παρουσίαση της αδελφής της, της Ευάδνης, στους μελλοντικούς συγγενείς της, τους Τζέφερσον.

Ήταν η δεύτερη χρονιά της Ευάδνης ως ντεμπιτάντ, και η μητέρα τους, η λαίδη Φάμπια, είχε ματαίως κατοπτεύσει τις αίθουσες χορού της Μπελγκράβια αναζητώντας κατάλληλο ταίρι για τη μεγαλύτερη κόρη της. Η αυλή πενθούσε ακόμη τον θάνατο του βασιλιά Γεωργίου του V, ο οποίος είχε πεθάνει νωρίτερα εκείνο το έτος. Η Ευάδνη είχε επιμείνει να φορέσει μαύρα στον χορό που έδωσαν οι γονείς της προς τιμήν της. Ήταν τολμηρή και κομψή επιλογή και πέτυχε τον στόχο της στο πρόσωπο του Ουόλτερ Τζέφερσον, ενός νεαρού διπλωμάτη του Υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος είχε καλές διασυνδέσεις, αλλά δε διέθετε τίτλο ευγενείας, προς μεγάλη απογοήτευση της μητέρας της. Ο αρραβώνας τους επρόκειτο να ανακοινωθεί εκείνο το βράδυ.

Τουλάχιστον την Πένι δεν την ενοχλούσε κανένας, αφήνοντάς τη ελεύθερη να τριγυρίζει μέσα στο υπέροχο σπίτι με τη σκάλα που τη στόλιζαν πορτρέτα των προγόνων της αριστοκρατικής οικογένειας Μιούρεϊ. Είχε ανακαλύψει τη βιβλιοθήκη με τους γεμάτους δερματόδετα βιβλία τοίχους, βι-

βλία πολυδιαβασμένα και σημαδεμένα, όχι σαν τους φανταχτερούς τόμους στο γραφείο του μπαμπά στο Στόκενχορτ που παρίσταναν πως περιείχαν λογοτεχνία. *Γιατί όλοι θεωρούν ότι το διάβασμα είναι χάσιμο χρόνου;* αναρωτήθηκε. Ο μπαμπάς της διάβαζε τους *Φαϊνάνσιαλ Τάιμς*, η μητέρα ξεφύλλιζε το *Δε Λέιντι*, αναζητώντας υπηρέτες για το σπίτι, και η Ευάδνη δε διάβαζε καθόλου. Ήταν πάντοτε έξω, κάνοντας ιππασία με τις φίλες της, ενώ η Πένι ήταν πολύ μικρή για ν' απολαύσει την κοριτσιόστικη φλυαρία τους. Ορισμένες φορές, ωστόσο, ευχόταν να έμοιαζε περισσότερο στη μεγάλη της αδελφή, όσον αφορούσε την εμφάνιση και τον χαρακτήρα. Ίσως τότε η μητέρα να μην ήταν τόσο αυστηρή μαζί της που διάβαζε τόσο πολύ.

Η Πένι επέστρεψε στο μεγάλο σπίτι και τρύπωσε στη βιβλιοθήκη, όπου οι εξαιρετές προτομές του Μίλτον και του Σαίξπηρ την κοίταζαν από ψηλά. Την ελλιπή μόρφωσή της την είχε επιβλέψει η καημένη κυρία Φρόνσις, η οποία της έκανε ιδιαίτερα μαθήματα για ένα μικρό διάστημα, αλλά πλέον η Πένι ήταν δεκαεξίμισι χρονών, και το μόνο που περίμεναν από εκείνη ήταν ν' ασχολείται με την τακτοποίηση των λουλουδιών σε βάζα, τη ζωγραφική και τα μαθήματα χορού. Ήθελε τόσο πολύ να πάει στο κολέγιο, κι αυτό χάρη σε ένα μυστικό πάθος που κανένα μέλος της οικογένειάς της δεν μπορούσε να καταλάβει.

Όλα άρχισαν τότε που ο Άλμπερτ Γκρεγκ, ο ηλικιωμένος κηπουρός, της έδωσε, όταν ήταν επτά χρονών, ένα θραύσμα από πυρίτη που είχε βρει στον κήπο. Της είπε ότι ο πυρίτης είχε σμιλευτεί τους αρχαίους χρόνους και ότι χρησιμοποιούνταν ως αιχμή ακοντίου για κυνήγι. Το γεγονός ότι κρατούσε στα χέρια της κάτι το οποίο είχε ηλικία χιλιάδων χρόνων τη γέμισε ενθουσιασμό κι έτσι άρχισε να σκάβει στα παρτέρια για ν' ανακαλύψει κι άλλους θησαυρούς. Η μητέρα της εξοργίστηκε όταν εμφανίστηκε καθυστερημένη και καταλασπωμένη για το απογευματινό τσάι. Και γι' αυτή την κατάσταση

θεωρήθηκε υπεύθυνη η καημένη η νταντά της. Ωστόσο, η εξέλιξη αυτή δεν εμπόδισε την Πένι να αναζητά στα οργωμένα χωράφια θραύσματα της ρωμαϊκής εποχής, κομμάτια από πλακάκια και κεραμικά σκεύη, τα οποία κατόπιν έκρυβε σε κουτιά από παπούτσια. Κάποτε, μάλιστα, βρήκε και ένα νόμισμα με το κεφάλι ενός αυτοκράτορα. Ευχήθηκε να γνώριζε λατινικά για να μπορούσε να καταλάβει τι έγραφε. Το ενδιαφέρον της για το θέμα μετέτρεπε κάθε βόλτα στους καστανόχρωμους αγρούς του Κότσογουολντ σε μια περιπέτεια στην Ιστορία.

Τουλάχιστον η κυρία Φράνσις την άφηνε να καθαρίζει τα ευρήματά της και να τα σχεδιάζει στο ειδικό σημειωματάριό της. Αυτό ήταν κάτι στο οποίο είχε ταλέντο: το σχέδιο, τα σκίτσα με πένα και μελάνι. Η κυρία Φράνσις έλεγε ότι μπορούσε να αποδώσει κάτι με ρεαλισμό, αλλά ότι της έλειπε η φαντασία.

Εκεί, στη βιβλιοθήκη του κάστρου, υπήρχε ένας ολόκληρος κόσμος από καινούργια βιβλία, συμπεριλαμβανομένου ενός με το αγαπημένο της θέμα: *Ανακαλύπτοντας το παρελθόν* του σερ Λέοναρντ Γούλεϊ. Περιείχε φωτογραφίες ανασκαφών από μακρινά, εξωτικά μέρη: Αίγυπτο, Περσία και Ελλάδα. Η Πένι αναρωτήθηκε αν θα μπορούσε να το δανειστεί για μια-δυο μέρες, αλλά η μητέρα της θα της το έπαιρνε αηδιασμένη λέγοντας: «Είσαι πραγματικά πολύ παράξενο κορίτσι. Δε σε έφερα στον κόσμο αυτό για να ζεις χωμένη μέσα στα βιβλία».

Ορισμένες φορές αναρωτιόταν γιατί μπήκαν στον κόπο να τη φέρουν στη ζωή. Είχαν ήδη ένα παιδί από κάθε φύλο, την Ευάδνη και τον Αλέξανδρο. Εκείνη δεν ήταν παρά ένα λάθος και κακός οικογενειακός προγραμματισμός. Η παρουσίαση των κοριτσιών στην κοινωνία ήταν δαπανηρή υπόθεση, κι έτσι δεν τους παρείχαν την εκπαίδευση που εξασφάλισαν στον Ζαν. Ήταν τόσο άδικο.

*Ο έρωτας σε καιρό πολέμου είναι δύσκολη υπόθεση
όταν είσαι στη λάθος πλευρά...*

Η Πηνελόπη ετοιμάζεται να κάνει το ντεμπούτο της στην κοσμική ζωή του Λονδίνου. Νιώθει, όμως, ότι θα φυλακιστεί για πάντα σ' ένα χρυσό κλουβί, στερημένη από οποιαδήποτε αίσθηση ελευθερίας.

Όταν η αδερφή της την καλεί στην Ελλάδα, η Πένι αρπάζει την ευκαιρία να δραπετεύσει σ' ένα διαφορετικό μέλλον. Φτάνοντας στην Αθήνα, επανεφευρίσκει τον εαυτό της ως φοιτήτρια και ανακαλύπτει τι πραγματικά θέλει: να γίνει νοσοκόμα του Ερυθρού Σταυρού, μια ξένη ανάμεσα σε ξένους.

Και τότε ξεσπά ο πόλεμος. Η Πένι βρίσκεται στην Κρήτη ως μία από τις νοσοκόμες στο πεδίο της μάχης, φροντίζοντας ετοιμοθάνατους και τραυματίες. Η τόλμη, το θάρρος και η ομορφιά της θα γοητεύσουν έναν Γερμανό αξιωματικό. Κι αυτό θα αλλάξει τη ζωή της...

Εξήντα χρόνια αργότερα, η Πένι επιστρέφει στην Κρήτη για το τελευταίο προσκύνημα που απέφυγε τόσα χρόνια. Το ταξίδι θ' αποτελέσει την αφορμή να συναντήσει κάποιον που νόμιζε ότι είχε χάσει για πάντα. Και μαζί με αυτόν και την αλήθεια πίσω από ένα τρομερό μυστικό του παρελθόντος.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN 978-618-01-0340-3

9 786180 103403

ΚΩΔ. ΜΗΧΣΗΣ: 13184

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ Ή Ε Π Α Φ Η